

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet: Wångens naturbruksgymnasium

Rektor: Elisabeth Englund

Gäller för läsår: 22–23

Fastställd datum: 2022-12-16

Jämtlands Gymnasium

Innehållsförteckning

Riktlinjer	3
Års-hjul och ärendegång vid Wångens Naturbruksgymnasium.....	3
Utvärdering av föregående läsårs mål och åtgärder.....	4
Översikt över framtagna mål	5
Förebyggande arbete	6
Bakgrund och förutsättningar på Wången	6
Steg 1: Kartläggning	6
Steg 2: Dokumentation av risker	7
Risk för kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier	7
Risk för diskriminering (direkt eller indirekt missgynnande, bristande tillgänglighet)	8
Steg 3: Dokumentation av åtgärder.....	9
Steg 4: Utvärdering av åtgärder.....	10
Åtgärder vid akuta situationer	11
Anmäla.....	11
Elever och vårdnadshavare.....	11
Personal (personal som kränker personal)	11
Blanketter	12
Utreda	12
Åtgärda	13
Polisanmälan och anmälan till socialtjänsten	13

Riktlinjer

Jämtlands Gymnasieförbund har antagit riktlinjer för arbetet med att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling (dnr 35-2021).

I riktlinjerna beskrivs grunderna för det främjande arbetet med att skapa en trygg och tillitsfull skolmiljö och utgångspunkterna för det förebyggande och åtgärdande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Varje skolenhet ska ta fram en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling (Skollagen 6 kap 8 § och Diskrimineringslagen 3 kap 16 och 18 §§). Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling av elever. Åtgärderna ska bygga på en kartläggning av risker för diskriminering och kränkande behandling och en analys av orsakerna till de identifierade riskerna. Åtgärderna som beslutas i planen ska vara specifika och ha en tydlig målsättning.

I planen ska även finnas rutiner för att anmäla, utreda och åtgärda fall av kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier.

Års-hjul och ärendegång vid Wångens Naturbruksgymnasium

När?	Vad?	Hur genomförs detta?
Period 1	Utvärdering av förra årets åtgärder	Dokumenteras i PDK och åtgärder tas fram att arbeta med under läsåret, period 2 till 1 (nästa läsår)
Period 1	Studiesocial enkät på HRA	Utgör läsårets kartläggning för hela WAB
Period 1	Hälsosamtal	Skolsköterska kallar enskilt elever i åk 1 (Kartläggning gymnasiet)
Period 1	Introduktionssamtal åk 1	Elevhandledare: enkät HRA samt hälsosamtal (åk 1)
Höstlovet	Analys av enkätresultatet	Nya mål och åtgärder tas fram för läsåret
Period 2	Pdk revideras för gymnasiet och för hela Wången AB	Skrivningar i PDK förankras bland annat i elevrådet och ansvar för att genomföra åtgärder fördelas.
Period 2-4	Främjande och förebyggande arbete utifrån framtagna åtgärder under period 2-1 (nästa läsår)	EHT's årshjul och de planerade aktiviteterna revideras utifrån kartläggningen

Utvärdering av föregående läsårs mål och åtgärder

Under denna rubrik görs en övergripande utvärdering av hur arbetet gick i sin helhet under föregående år. För en utvärdering av varje riskområdes mål och åtgärder se under rubrik "Steg 3: Dokumentation av åtgärder"

Ingen utvärdering sker av läsåret 21-22, istället sker en nystart av arbetet med reviderade rutiner och en förtydligad arbetsgång.

Översikt över framtagna mål

November 2022: Målen är framtagna i gruppdiskussion tillsammans med undervisande personal, boendepersonal och privatstallspersonal vid Wångens riksanläggning. Utkastet till planen bearbetas och diskuteras i elevrådet vid naturbruksgymnasiet. Nya mål tas enligt ärendegången fram på höstlovet skolutvecklingsdagar varje år.

Mål Wången AB: Öka upplevelsen av trygghet på Wången

Åtgärd: Genom elevernas delaktighet definiera trygghet samt hur vi mäter upplevelsen av trygghet (vad kan individ och grupp göra?)

Mål Wången AB och JGY: Öka kännedomen om innehållet i PDK och diskrimineringsgrunderna

Åtgärd: Alla (personal och studerande) ska känna till ärendegången kring att anmäla kränkningar. Syftet är att all personal ska kunna utföra en utredning med avseende på kränkningar.

Åtgärd: Upprätta ett system samt tydlig ärendegång för att rapportera in kränkningar och trakasserier som gäller för alla människor, personal och studerande, vid riksanläggningen.

Åtgärd: Utbilda om olika diskrimineringsgrunder med särskilt fokus på normkritiskt förhållningssätt, genus, sexuell läggning (HBTQI), etnicitet. (Ålder, funktionsnedsättning och religion är det under detta året inte särskilt fokus på)

Åtgärd: Arbeta med olika typer av case med koppling kring kränkningar och trakasserier

Åtgärd: Inrättar fadderskap, definiera vad det är, samt organisera ett system för fadderskap

Förebyggande arbete

Bakgrund och förutsättningar på Wången

Vid Wångens riksanläggning finns det fyra utbildningsformer, folkhögskola, yrkeshögskola, universitet och gymnasie-utbildning inom naturbruksprogrammet. Wången AB utgör stommen för de fyra utbildningsformerna. Vid gymnasiet studerar ca 80 elever. Dessa bor på anläggningen och ca 50% har även egna hästar med sig till Wången. 10% av eleverna är pojkar och det är även ca 10% av eleverna som kommer från andra nordiska länder.

Gymnasiet har inom studierna ett system för att anmäla och rapportera in kränkningar och trakasserier. Inom Wången AB finns ett system för att rapportera för de övriga verksamheterna.

Steg 1: Kartläggning

I kartläggningen har följande metoder använts:

- Trygghetsenkät
- Dialog/samtal med elever
- Dialog/samtal med personal
- Observationer i skolmiljön
- Analys av strukturer, normer, attityder
- Analys av pedagogiskt ledarskap och rutiner
- Uppföljning av dokumentation från kränkningsärenden
- Sammanställning av hälsosamtal
- Sammanställning av utvecklingssamtal
- Uppföljning och utvärdering av föregående års plan
- Granskning av beslut från tillsyn, kvalitetsgranskning eller anmälningsärenden
- Granskning av den fysiska miljön
- Granskning av lärverktyg

I arbetet med att utforma PDK'n har följande grupper deltagit:

- Elever framför allt från elevrådet och klassråden
- Lärare vid gymnasiet och vid de andra utbildningsformerna samt boendepersonal och personal från privatstallet.
- Likabehandlingsgrupp organiseras inte vid JGY Wången, EHT ersätter funktionen.
- Elevhälsoteam tillika likabehandlingsgrupp

Steg 2: Dokumentation av risker

Risk för kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier

Risker i skolmiljön	☐ Ja	
Genus och normkritiskt förhållningssätt Killar och tjejer bemöts olika i konflikter och i undervisningen Jargong En skämtsam ton gör att det i gruppssammanhang finns en risk att gränserna tänjs på och att någon upplever sig kränkt och/eller exkluderad Fördomar Förutfattade meningar och våra normer kan leda till kränkande kommentarer när det oväntade dyker upp, t ex en tjej eller en kille som utför arbetsuppgifter som anses "könskodade" Skolkultur JGY En snäv norm kring hur man förväntas att vara vilket leder till att elever upplevs "vakta" på varandra – en sorts tystnadskultur där det är bättre att vara tyst än att uttrycka det en egentligen tycker.		
Risker i digitala miljöer	☐ Ja	
Sociala medier: Tonen och jargongen blir hård som en följd av att man inte ses i "det verkliga livet/fysiska". Följare bidrar genom "likes" och kommentarer till att driva upp en negativ stämning Det är upplagt för missförstånd med kortfattad skriftlig kommunikation.		
Risker i privatstallsmiljön och i boendet	☐ Ja	
Genus och normkritiskt förhållningssätt Killar och tjejer bemöts olika i konflikter och i undervisningen Avsaknad av tydlighet mellan vad som är skola och vad som är fritid Gränserna flyter ihop och utmaningen är att skilja på vad som är vad Hur går anmälan till? Tydlighet kring ärendegången saknas Låg andel vuxna gör att det finns risk för "elev-styre" Elev-styre - island/trav olika profiler, gruppering trav/island och personal/studerande, olika kunskapsnivå, olika bakgrund, elev-styre i privatstall/skol-stall under helger		

Avsaknad av vuxna - GYM

kultur där ungdomar inte törs ta hjälp av vuxna vid situationer, ungdomar stör andra på kvällar/nätter när personal gått hem, respekterar ej satta riktlinjer

icke läraryttid i stallarna, skolstallet kvällstid och då speciellt helger, privatstall, kvällar och nätter i elevboendet

Kränkningar av personal

oroar att elev/studerande i enkät säger sig ha blivit kränkt av personal i boendet

Risker i digitala miljöer (skola och boende) Ja**Sociala medier både på skola och i boendet/på fritiden**

Tonen och jargongen blir hård som en följd av att man inte ses "i det verkliga livet/fysiskt". Följare bidrar genom "likes" och kommentarer till att driva upp en negativ stämning

Det är upplagt för missförstånd med kortfattad skriftlig kommunikation.

Risk för diskriminering (direkt eller indirekt missgynnande, bristande tillgänglighet)**På grund av kön** Ja

Framför allt inom travprofilen vid körningar, t ex att tjejer fixar med killars hästar

Killar får kritik för saker/händelser fast de kanske inte har gjort något.

På grund av könsöverskridande identitet eller uttryck Ja

Inga uttalade eller synliga signaler, det kan dock både ske och inträffa

På grund av etnisk tillhörighet Ja**Att ha annat modersmål:**

Att inte förstå eller ha ett "lustigt" uttal leder till att en blir "skojad" om och med

På grund av religion eller annan trosuppfattning Nej

Nej, inga fynd i denna riktning görs i enkäten.

På grund av funktionsnedsättning Nej

Nej, inga fynd görs i enkäten

På grund av sexuell läggning Nej

Nej, risken finns men inga fynd syns i enkätresultatet

På grund av ålder	☐	Nej
Nej, risken finns men inga fynd syns i enkätresultatet		

Steg 3: Dokumentation av åtgärder

Mål Öka upplevelsen av trygghet på Wången	
Åtgärder: Genom elevernas delaktighet definiera trygghet samt hur vi mäter upplevelsen av trygghet (vad kan individ och grupp göra?)	Påbörjas senast: Före ht utgång -22
	Ansvarig: EHT-team + elev- och fritidsråd

Mål: Öka kännedomen om innehållet i PDK och diskrimineringsgrunderna	
Åtgärder: 1. Alla (personal och studerande) ska känna till ärendegången kring att anmäla kränkningar 2. Upprätta ett system samt tydlig ärendegång för att rapportera in kränkningar och trakasserier som gäller för alla människor (personal och studerande) vid riksanläggningen. 3. Utbilda om olika diskrimineringsgrunder särskilt fokus på normkritiskt förhållningssätt, genus, sexuell läggning (HBTQI), etnicitet 4. Arbeta med olika typer av case med koppling kring kränkningar och trakasserier 5. Inrättar fadderskap, definiera vad det är samt organisera ett system Prioritering: I huvudsak fokus på åk 1 och 2 (22-23)	Påbörjas senast: Jan-23, klart feb -23
	Ansvarig: Rektor och kurator

Steg 4: Utvärdering av åtgärder

Resultat av genomförda åtgärder:

Förslag till fortsatta åtgärder:

Åtgärder vid akuta situationer

All personal ska reagera och tydligt markera mot alla former av kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier.

- Agera direkt och bestämt genom att säga ifrån och få stopp på situationen.
- Ta hjälp av kollegor om situationen är hotfull eller svår att överblicka. Vid fara för liv och hälsa – ring 112.
- Gör ingen värdering av om kränkningen sker i samförstånd eller som en del av en jargong. Klargör att beteendet inte accepteras.
- Ta reda på så mycket som möjligt om vad som har hänt genom att prata med de inblandade eleverna på plats. Följ upp med enskilda samtal om det behövs för att få en klar bild av vad som hänt
- Se till att situationen är under kontroll, ta hjälp av kollegor.
- Anmäl kränkningen till rektor.

Anmäla

Elever och vårdnadshavare

Elever som har blivit vittne till, eller själva blivit utsatta för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla detta genom att:

Om skoltid

- Berätta för en personal som du har förtroende för. Den personen som du anmäler till har ansvar för att upprätta en "Anmälan om Utredning vid misstanke om kränkande behandling".
- Vända sig till Jämtlands gymnasieförbunds [Visselblåsarfunktion](#)
- Göra en anmälan till Skolinspektionen (om du inte anser att något av ovanstående genomförs)

Om händelsen konstateras ske på fritid och i andra lokaler är undervisningslokaler (klassrum och stallar)

- Rapportera vad som skett via [Till Anmälan av misstanke om kränkande behandling](#)
- Ärendegången för att anmäla, åtgärda och utreda följer samma ärendegång som om det inträffade skett på skoltid.

Personal (personal som kränker personal)

- Kränkningar kan även förekomma mellan personal samt att personal kränker elever

Personal som uppmärksammar, misstänker eller får kännedom om trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling ska utan dröjsmål ta kontakt med den utsatte elevens elevhandledare eller rektor och berätta vad som hänt. All personal ska upprätta en anmälan om misstänkt kränkning eller diskriminering. Anmälan ska ge svar på frågorna när, var, hur, vem?

- Elevhandledare/all personal anmäler händelsen, till rektor genom att fylla i blanketten "Utredning vid misstanke om kränkande behandling".

Elevhandledare ska anmäla alla kränkningar utan att värdera hur allvarlig händelsen är. Om rektor är den som först får kännedom om händelsen ansvarar rektor för att fylla i blanketten och ser till att den utsatte elevens mentor informeras.

- Rektor beslutar efter samråd med elevhandledare och EHT om vidare utredning eller om ärendet ska avslutas.
- Ärendet ska bara avslutas om det står helt klart att kränkningarna har upphört. Rektor dokumenterar beslutet och skickar till förbundssekreteraren för registrering och delgivning till direktionen. Övriga lärare och personal informeras om vad som har hänt och vilka beslut som har fattats.

Blanketter

Två blanketter för gymnasiet används. Det är:

Rapport 1: "Anmälan om Utredning vid misstanke om kränkande behandling"

Rapport 2: "Utredning vid misstanke om kränkande behandling"

Därtill ska rektor även skriva ett delegationsbeslut och skicka till JGY's kansli.

Dessa två blanketter finns i mappen PDK på TEAM ALL PERSONAL

Utreda

Rektor utser ansvarig för utredningen.

Utredningen syftar till att samla in information för att klargöra de närmare omständigheterna kring kränkningarna. Utredningens storlek och genomförande anpassas till det enskilda fallet. Utredningen ska ge en allsidig belysning av vad som hänt och ska vara ett underlag för beslut om åtgärder. Det räcker inte att låta utredningen stanna vid att ord står mot ord.

Utredningen kan bestå av:

- Samtal med de inblandade eleverna och/eller personal samt med eventuella vittnen. Samtalen bör ske enskilt för att elevernas berättelser inte ska färgas av varandra. Om det bedöms nödvändigt ska eleverna hållas separerade tills alla samtal är genomförda. Detta för att undvika att eleverna pratar ihop sig i syfte att ge en förvanskad bild av händelseförloppet. Samtalen bör genomföras diskret och med hänsyn till de inblandade.
- Samtal med vårdnadshavare.
- Samtal i arbetslaget för att få syn på mönster och sociala strukturer bland eleverna
- Efterforskningar om vad som händer i sociala medier eller i andra fysiska eller digitala platser där eleverna finns. Även mejl, SMS, och chatthistorik som eleverna väljer att visa kan ge information.
- Riktade observationer i klassrum eller andra miljöer. Särskild kompetens kan behövas till exempel i form av skolkurator eller specialpedagog.
- Utredningen och de åtgärder som beslutas dokumenteras på blanketten "Dokumentation vid kränkande behandling" och lämnas till rektor. Dokumentationen diarieförs och arkiveras i skolans närarkiv.
- Om personal kränker elev/elever ansvarar rektor för utredningen, förbundets HR-avdelning ska informeras. Beslut om arbetsrättsliga åtgärder fattas av förbundsdirektören.

- Om en eller flera elever kränker personal ska rektor utreda händelsen och vidta de åtgärder som behövs för att kränkningarna ska upphöra. Om disciplinära åtgärder behöver vidtas ska förbundets handlingsplan för detta användas. Rektor ska även kontakta förbundets HR-chef som ansvarar för att ärendet utreds enligt gällande arbetsmiljöföreskrifter och att nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö för personalen.

Åtgärda

När utredningen är klar ska åtgärder vidtas utifrån de slutsatser som kan dras av utredningen. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör helt. Tänkbara åtgärder kan vara:

- Enskilda samtal med elever och eventuellt vårdnadshavare.
- Gruppsamtal om attityder och värderingar
- Treparsamtal mellan den/de som utfört kränkningarna och den utsatte. Syftet ska vara att normalisera relationerna mellan eleverna. Treparsamtal ska användas med stor försiktighet och lyhördhet för den utsatte elevens situation.
- Ökad uppsikt, särskilt på platser och tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda
- Översyn av gruppindelningar och schemaläggning
- Insatser med hjälp av kurator och psykolog
- Disciplinära åtgärder enligt skollagen (elever) respektive de arbetsrättsliga reglerna (personal).

Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att kränkningarna inte fortsätter. Om det visar sig att den kränkande behandlingen inte har upphört – genomför nya eller kompletterande åtgärder för att stoppa kränkningarna.

Dokumentera de åtgärder som har genomförts, uppföljningen och utvärderingen på blanketten "Dokumentation vid kränkande behandling". Dokumentationen förvaras i skolans när-arkiv (kassaskåpet i förrådet vån 1).

När det står helt klart att kränkningarna har upphört ska ärendet avslutas. Rektor dokumenterar beslutet och skickar till förbundssekreteraren för registrering och delgivning till direktionen.

Polisanmälan och anmälan till socialtjänsten

Om det finns misstanke om brott ska rektor ta ställning till om polisanmälan ska göras.

Vid beslut om avstängning av elev som är under 18 år ska socialtjänsten informeras.

Om det kan misstänkas att en elev under 18 år far illa, har huvudmannen och personalen i skolan en skyldighet att göra en anmälan till socialnämnden. Förbundets handlingsplan ska användas